

ДУБНА—НАУКИН БАЛГЪСН

Москван өөр баах Дубна балгъсн шидр тосхгдсми. Иджл голин көвәгъяр ө - шугъу модн ургъсн эн сәәхн газриг баари газрин көгшд ода чигн жартгдхаш. Москван нертә каналин тосхлт эклд Московск тенъге гарх ормас Иваньково деревниг талдан газрур нүүлгъджд буулгъх болдж шидсми. Энүнд тосхгдсн Иваньковск гидроэлектростанцд терүнә урдк нерв өтгдсми. Атомн ядрон физикин халхиг шиндждж меддж авхин төлә дәәнә хөби Иваньковин өөр научн лабораторин тосхлт эклдсми. Цааранди, энүнд өссн научн учрежденисәс иштә 12 социалистическ орипутгудин ядери шиндждлгъ кедг негдсн институт бүрдәгдсми.

Тегәд, Иджл голин модта көвәдн, научн лаборатормудла зергләд сәәхн поселк өсв. Эн поселкиг балгъснд хуврәгъәд хойр джил болджана. Балгъсна әмтнә тоһ ик биш — терүнд нег цөн минъгн әмтн баәнә. Теднә иккинь — ядери шиндждлгънә негдсн институтин көдләчир инженер-

рмүд, техникүд, лаборантс, көдлмшчир, институтин оборудованиг залдж көдлдг улс. Шин лаборатормуд секх болн әмтн баәдг гермүд тосхачир оһи.

Шинәс өсджәх балгъсна оһи-әмтнә культуриг болн бытовой некрвинь теткхин эв-аргъ хәәгддженә. Тедниг теткхин төлә баәхнь — хотхоолин болн промтоварин 8 магазин, хот уудг гермүд, поликлиник, больниц, бичкдүдин сад болн ясьлмуд, арви джилә школ, көдлмшч багъчуд асхид сургъуль сурдг школ, күгджемн школ. Оһи-зүсн кружковой көдлмш кедг культуриг Гер балгъснд баәнә, энүнд асхиднь художественн самостоятелностин коллективс нәр-наад үзүлнә, профсоюзин балгъсна комитетд умшлгъна ик залта, сән библиотек баәнә. Шишлнъ научн библиотекс чигн Дубнад баәнә.

Балгъсн хурдар өсәд, сәәхрәд баәнә. Әмтн баәх шин гермүд болн коммунальн предприятие, шин боль-

ницс, бытовой теткагънә комбинат, универсальн магазин, пионерск лагерь тосхгддженә. Ус татдг ик станицин тосхлт дуусгддженә. Гостиниц болн нань чигн объекте тосхгдхд темдгддженә.

— Балгъсна әмтнд кергтә тоотиг бидн гентки нег өдрәр гилтә тосхдж чадшгоһм, — гидж күч-көлсчирин балгъсна Советин күцәгч комитетин ахлачин дарук Н. Д. Мишаков келнә. — Әмтн баәх гермүд бәрхд оньган өгчәнәвди, тер учрар зәрм объектсиг нечк хооран сааджанавди. Хаджудмдн Иджл гол баәнә, тербийнъ усна станц уга. Цаарандан бән-баәджд, ус тач авдг станц чигн тосххвди, болв, ода деерән терүг угагъяр чигн баәджд болджана. Перспективн зурагъяр болхла, өөрхи джилмүдин эргид балгъсна әмтн кесг холвандан өсх зөвтә, тииглә, цуг тосхлтиг өргәр делгрүлх зөвтәвди.

Әмтн баәх гермүдин, коммунальн учрежденисиг болн предприятисиг

тосхлтсәс талдан сургъулин болн производственн объектсиг тосхлт болджана. Научн шин лаборатормуд тосхгддженә.

Дубна — наукин балгъсн, хамгин багъ наста болн медрл тархахар хамгин ик кергтә аһыг — ядери физикиг научн кевәр шинджджд даслигъна центрн мөн. Энүнд советск ученс көдлджәси деер талдан ордудин, социалистическ лагерин учен улс бас көдлджәцхәнә. Атөһи ядери нуувчиг гүүнәр меддж авч, атомн энергин элвг булгинь олзлх эв-аргъиг шинджджд дасджд тедн гар-гараси бәрлджд ядери шиндждлгъни негдсн институтд хамдан көдлджәцхәнә.

Ядери шиндждлгънә негдсн институтин коллектив, эн научн учреждение көдләд удад болад уга болв чигн, зөвәр ик дилвр бәрдж чадв. Ядрон дотрк процессинь шиндждлд меддж авад учен улс атомн ядрон эс медгддженс тоотинь илдкджд меддженә, атомн энергиг төвкнүн баәл-

гънә кергт болн прогресст олзлдж көдлджәнә.

...Садмуд болн паркс намрин өһыг зүүцхәв. Сад-мод тәрдг улст намрцань уга сән цаг: нүксинь малтад шин мод суулгъад, садиг үвлд белдх керг гарна. Наукин балгъснд сад дурта улс оһи. Гуч шаху гектар газр элзджәх зу гар участкст зер-земш ургъдг моддуд, смородина, крыжовник, малина суулгъгдсн баәнә. Ода чигн күцц сәәнәр ургъад уга сад дотр амрлгъна өдр әмтн амрлгъ кеджәх цагт, әмтн йир олар цуглрджд шуугата сергмдждтә кевәр амрлгъ кецхәнә.

Төвшүн баәлгънд ядери процессиг олзлхин төлә научн лаборатори көдлджәси улс чигн бас тер кевәр байртагъяр газриг садмудар кеерүлнә. Тернь чигн, эннь чигн — күһи-әмтн джиргълин төлә кеднә.

Н. ПОЛЯНОВ
В. РЕУТОВ

Дубна балгъсн.

Редакторин өрчд Б. А. Сангджимов.